

دگرگون سازی نظام ترویج کشاورزی در انطباق با تحولات بین المللی

محمد رضا اکبری^۱، اسماعیل آهنگری^۲

۱ و ۲، دانشجوی کارشناسی ارشد ترویج کشاورزی دانشگاه تهران

mrakbari@ut.ac.ir

حیات بشر بر مبنای تحول در مولفه های اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و اکولوژیکی از پویایی متداولی برخوردار است. نظام ترویج کشاورزی نیز براساس همین تحولات شکل گرفت و به عنوان یک عنصر حیاتی نقش تسهیل گری تغییر، توانمندسازی و توسعه جوامع کشاورزی را برعهده گرفت. نظام ترویج کشاورزی جهت انجام این رسالت خطیر در راستای توسعه روستایی به طور اعم و توسعه کشاورزی به طور اخص مستلزم به کارگیری سازوکارهای ویژه ای است که در قالب رهیافت های ترویج ارائه شد. اما هم اکنون در هزاره سوم، در سطح بین المللی تحولات بنیادی همچون تجاری سازی، جهانی شدن و تغییر اقلیم به وقوع پیوسته است که ضرورت تغییر و تحول در نظام ترویج را دو چندان کرده است. تغییر اقلیم به عنوان یک تغییر اکولوژیکی، چالشی بنیادی برای جوامع کشاورزی محسوب می شود و همچنین، تجاری سازی و جهانی شدن به عنوان یک تغییر اقتصادی، سیاسی و اجتماعی نیز به یک فرصت و یک تهدید تبدیل شده است. از این رو، پژوهش حاضر که از نوع مروری-توصیفی است با هدف واکاوی لزوم دگرگون سازی نظام ترویج کشاورزی در انطباق با تحولات بین المللی انجام گرفته است. نتایج نشان داد که نظام ترویج کشاورزی با توسعه و تکامل رهیافت های ترویجی توانایی بالقوه انطباق با تحولات بین المللی را دارد، اما تبدیل کردن این توان بالقوه به بالفعل مستلزم برنامه ریزی و سیاست گذاری است.

واژه های کلیدی: نظام ترویج کشاورزی، رهیافت های ترویج، تحولات بین المللی، تغییر اقلیم، جهانی شدن